Memorandum

Datum	: 23 april 2003	
Aan	: commissie Verkeer en Vervoer	
Van	: WVV (Bart Althuis)	Tel.: 3241
Onderwerp	: verdeling rijkssubsidies GDU 2003 en IDV 2002-2003	

Jaarlijks ontvangen wij geld van het rijk onder de noemers (1) Gebundelde Doeluitkering Verkeer en Vervoer (GDU) en (2) Interim-besluit Duurzaam Veilig (IDV). Middels het jaarlijks beschikken van deze middelen worden ze door Utrechtse gemeenten buiten het BRU-gebied en de Provincie Utrecht aangewend voor respectievelijk de verbetering van Verkeer en Vervoer in brede zin en de Verkeersveiligheid.

Bijgaand treft u ter informatie een B-stuk aan betreffende de verdeling van rijkssubsidies Gebundelde Doeluitkering Verkeer en Vervoer (GDU) en Interim-besluit Duurzaam Veilig (IDV).
GS hebben op 15 april 2003 conform besloten.

Wellicht ten overvloede melden we u dat waarschijnlijk in de nabije toekomst de GDU-regeling verandert in de GDU+. Wat dit betekent voor de Provincie Utrecht zal u in de loop van dit jaar over geïnformeerd worden.

Toelichting op verdelingsvoorstel GDU en IDV in 2003

Inleiding

De provincie Utrecht is subsidieverlener voor de regelingen Gebundelde Doeluitkering (GDU) en Interim-besluit Duurzaam Veilig (IDV). In het kader van GDU wordt subsidie verleend voor infrastructurele maatregelen. In het kader van IDV wordt naast infrastructurele maatregelen subsidie verleend voor educatie, handhaving en voorlichting. De provincie verleent subsidies GDU en IDV aan gemeenten die buiten het kaderwetgebied liggen en aan de provincie in haar rol als wegbeheerder voor zover het projecten betreffen op provinciale wegen buiten het kaderwetgebied. Voor infrastructurele projecten die in het kaderwetgebied liggen kan subsidie aangevraagd worden bij het Bestuur Regio Utrecht (BRU) in het kader van dezelfde regelingen. Jaarlijks worden projecten ingediend bij de provincie. In deze notitie wordt een voorstel gedaan voor de verdeling van de gelden GDU 2003, IDV 2002 en IDV 2003. Dit verdelingsvoorstel is onder voorbehoud van de definitieve toekenning vanuit het Rijk van zowel GDU als IDV in juni 2003.

Gebundelde doeluitkering 2003

Naar verwachting is de GDU-toekenning vanuit het Rijk in 2003 € 2.500.000,-. De beschikking over dit bedrag is nog niet ontvangen. Deze wordt in juni 2003 afgegeven. In november 2002 is een prijscompensatie GDU 2002 ontvangen ad. € 91.791,- (afgerond € 91.800). Op grond van de Wet infrastructuurfonds is het mogelijk om de prijscompensatie GDU 2002 te verdelen samen met GDU 2003. In 2003 is naar verwachting € 2.591.800 beschikbaar voor GDU. De middelen worden verdeeld naar ratio van inwoneraantallen. De minimale bijdrage die een gemeente ontvangt is € 83.950,-. De gemeenten verdelen samen 2/3 van het beschikbare budget. De provincie ontvangt 1/3.

Bij de GDU wordt 4% (excl. BTW) van de toegekende subsidie berekend voor administratieve en ondersteuningskosten. Op grond van artikel 2 lid 2 sub a Besluit Infrastructuurfonds mogen uit het fonds geen uitgaven gedaan of subsidies verstrekt worden ten behoeve van kosten van algemeen bestuurlijke aard. De administratieve en ondersteuningskosten vormen geen onderdeel van de GDU-subsidie. De beschikbare middelen voor GDU 2003 worden verdeeld volgens de afgesproken verdeelsleutel. Op basis van deze verdeling worden beschikkingen verleend en moeten de wegbeheerders verantwoording afleggen. Daarnaast ontvangen de wegbeheerders een rekening met de hoogte van 4% van het beschikte bedrag. Bij de uitbetaling van de beschikking worden de administratiekosten verrekend. Wegbeheerders ontvangen een separate rekening.

In tabel 1 wordt het verdelingsvoorstel GDU 2003 weergegeven. Daarin worden tevens de administratieve en ondersteuningskosten genoemd. In bijlage 1 vindt u een gedetailleerd verdelingsvoorstel GDU 2003 inclusief de ingediende projecten.

Tabel 1: Verdelingsvoorstel GDU 2003

Wegbeheerder	Inwoners	Percentage	Voorstel	Administratiekosten
Provincie Utrecht			€ 863.950	€ 34.550
Amersfoort	130.864	45,11%	€ 590.150	€ 23.600
Baarn	24.418	8,42%	€ 110.100	€ 4.400
Bunschoten			€ 83.950	€ 3.350
Eemnes			€ 83.950	€ 3.350
Leusden	29.054	10,02%	€ 131.000	€ 5.250
Renswoude			€ 83.950	€ 3.350
Rhenen			€ 83.950	€ 3.350
Soest	44.861	15,46%	€ 202.300	€ 8.100
Veenendaal	60.884	20,99%	€ 274.550	€ 11.000

Woudenberg			€	83.950	€	3.350
Totaal	290.081	100%	€	2.591.800	€	103.650

Interim-besluit Duurzaam Veilig 2002

IDV is een tijdelijke regeling met een looptijd van 2001 tot en met 2003. De middelen van 2001 zijn inmiddels verdeeld en afgerond. In 2002 is € 521.850,- door het Rijk toegekend. Deze middelen zijn niet verdeeld. Op 8 april 2001 hebben provinciale staten besloten tot de verdeling IDV 2001 en daarbij aangegeven dat IDV 2002 en IDV 2003 gebruikt zouden worden voor de financiering van het regionaal maatregelenpakket. Met behulp van een SWOV-model is een maatregelenpakket samengesteld. Als in de provincie het aantal verkeersslachtoffers gereduceerd moet worden, welke maatregelen zouden dan getroffen moeten worden? In het najaar van 2002 hebben gedeputeerde staten het regionaal maatregelenpakket aangehouden. De financiering was nog niet helemaal rond (ICES-claim ging niet door) en de betrokken partijen (provincie, BRU, ROV en gemeenten) konden het niet eens worden over de invulling van de regierol door de provincie. Kortom, in december 2002 waren de gelden IDV 2002 nog niet toegekend en het besluit zoals genomen door provinciale staten op 8 april 2002 werd door de actualiteit achterhaald.

De periode die nu nog rest om nieuwe projecten in te dienen en uit te voeren is kort. De beschikking kan op zijn vroegst in mei 2003 verleend worden en uiterlijk 30 juni 2003 moeten de projecten zijn opgeleverd. De wegbeheerders hebben daarom gevraagd of beschikkingen achteraf verleend kunnen worden voor projecten die zij al uitgevoerd hebben in 2002. Het Interim-besluit Duurzaam Veilig en de Algemene wet bestuursrecht sluiten subsidieverlening met terugwerkende kracht niet uit. Op grond van artikel 9 en 10 Algemene subsidieverordening provincie Utrecht 1998 is het in beginsel niet mogelijk. Als een gemeente of provincie de activiteit zelf kan bekostigen is er geen reden om hier nog subsidie voor te verlenen. Als een project al is gestart of uitgevoerd, is de financiering kennelijk al rond. Maar indien sprake is van een bijzonder geval, dan kan op grond van artikel 26 Algemene subsidieverordening 1998 toch een subsidie worden verleend. Een bijzonder geval is bijvoorbeeld als er al bestuurlijke toezeggingen zijn gedaan over de toe te kennen subsidie. Hiervan is echter geen sprake. Er worden geen beschikkingen IDV 2002 met terugwerkende kracht verleend.

Interim-besluit Duurzaam Veilig 2003

De IDV-toekenning vanuit het Rijk is naar verwachting € 635.292,30 (afgerond € 635.300). De beschikking over dit bedrag is nog niet ontvangen. Deze wordt in juni 2003 afgegeven. In 2002 zijn de IDV-gelden niet beschikt. Op basis van artikel 6 lid 3 Interim-besluit Duurzaam Veilig (Stb. 2001, nr. 446) is het mogelijk om de middelen (incl. rente) die voor IDV 2002 niet besteed zijn op te tellen bij IDV 2003. In 2003 is naar verwachting € 1.157.150 beschikbaar voor IDV. De minimale bijdrage die een gemeente jaarlijks ontvangt is € 12.500,-. Omdat nu twee jaren ineens verdeeld worden is de minimale bijdrage in 2003 opgehoogd naar € 25.000,-. De gemeenten verdelen samen 2/3 van het beschikbare bedrag. De provincie ontvangt 1/3. Over de IDV worden geen administratieve en ondersteuningskosten berekend. In tabel 2 wordt het verdelingsvoorstel IDV 2003 gegeven. In bijlage 2 vindt u een gedetailleerd verdelingsvoorstel IDV 2003 inclusief de ingediende projecten.

Tabel 2: Verdelingsvoorstel IDV 2003

Wegbeheerder	Inwoners	Percentage	Voorstel	
Provincie Utrecht			€	385.700
Amersfoort	130.864	40,02%	€	278.700
Baarn	24.418	7,47%	€	52.000
Bunschoten	19.354	5,92%	€	41.250
Eemnes			€	25.000
Leusden	29.054	8,89%	€	61.900

Renswoude			€	25.000
Rhenen	17.541	5,36%	€	37.350
Soest	44.861	13,72%	€	95.550
Veenendaal	60.884	18,62%	€	129.700
Woudenberg			€	25.000
Totaal	326.976	100%	€	1.157.150

Totaal in 2003

De totale te verdelen subsidie in 2003 bedraagt € 3.748.950 (€ 2.591.800 + € 1.157.150). Om tot een verantwoorde verdeling te komen waarbij optimaal gebruik gemaakt kan worden van het beschikbare budget zijn enkele aanpassingen gedaan op de bestaande toedelingssystematiek, namelijk:

a. Aanpassing van het subsidiepercentage naar 50%.
b. Projecten kunnen zowel voor GDU als IDV ingediend worden.

Ad. a Aanpassing van het subsidiepercentage naar 50%

De verhouding tussen eigen bijdrage en subsidie kan alleen aangepast worden als hier overeenstemming over is met de wegbeheerders. Met gemeenten is overeenstemming bereikt om het subsidiepercentage aan te passen naar 50%. De mogelijkheid dat de provincie haar gehele aandeel benut is hiermee ook vergroot.

Ad. b Projecten kunnen zowel voor GDU als IDV ingediend worden

Een groot aantal projecten kan zowel voor GDU als IDV ingediend worden. Wegbeheerders hoeven pas bij de verantwoording de keuze te maken of een project opgevoerd wordt voor GDU of IDV. Op deze manier kan optimaal gebruik gemaakt worden van de toegekende subsidie. Hieraan zijn echter wel voorwaarden verbonden:

- Projecten worden in hun geheel verantwoord voor GDU **of** IDV (een project kan niet gesplitst worden omdat het beter uitkomt tenzij een groot project oorspronkelijk ingediend wordt in deelprojecten. In dat geval kan per deelproject gekozen worden voor GDU of IDV).
- Subsidies mogen niet gestapeld worden (maximaal 50% van de eigen bijdrage in een project is subsidiabel. GDU en IDV worden niet beide verleend).
- In de verantwoording moet een wegbeheerder expliciet aangeven of het project wordt opgevoerd voor GDU of voor IDV.

Provinciale projecten

De provinciale projecten zijn:

- N199 Reconstructie kruispunt N414 (Polynorm)
- N221 Reconstructie kruispunt Oranjeboom
- N221 Reconstructie kruispunt N234 (Praamgracht)
- N227 Dodeweg (studieproject)
- N414 – A1 (studieproject)
- N221 Wakkeredijk (studieproject)
- N225 Fietsvoorziening Rhenen – Wageningen (studieproject)
- Ontwikkeling veiligheidsscenario’s
- Combinatie 60 met drempels op parallelwegen
- 3-3 kantmarkeringen aanbrengen
- (Moeilijk) overrijdbare rijbaanscheidingen aanbrengen
- Verbeteringen ter bescherming van overstekende fietsers en voetgangers
- Aanduidingen van de overgang naar wegen met een andere maximumsnelheid
- Afscherming respectievelijk verwijdering van obstakels
- Regionaal programma educatie, handhaving en voorlichting

Onder regie van het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid (ROV) is door een ambtelijke werkgroep bestaande uit leden van het BRU, de provincie Utrecht en het ROV een regionaal maatregelenprogramma ontwikkeld met betrekking tot “besluitvorming en participatie”, “bewustwording, educatie en training” en “bevordering van bescherming en naleving van verkeersregels”; het regionaal programma educatie, handhaving en voorlichting. Het zijn maatregelen gericht op de menselijke kant van verkeer en vervoer. De redenen om een regionaal programma educatie, handhaving en voorlichting op te stellen zijn:

- De maatregelen uit het programma hebben een grensoverschrijdend karakter. Zo stopt bijvoorbeeld handhaving niet bij een gemeentegrens of een kaderwetgebied grens.
- Bundeling van krachten en middelen geeft schaalvoordelen. Gezien de schaal van de provincie is het uit een oogpunt van doelmatigheid wenselijk de coördinatie van en expertise ten aanzien van voorlichting, handhaving en verkeerseducatie te bundelen.

Het regionaal programma (ad € 525.000,-) wordt gefinancierd uit een bijdrage van het ROV (€ 97.100,-), een bijdrage uit het IDV van het BRU (€ 285.741,-) en een bijdrage uit het IDV van de provincie Utrecht (€ 141.759,-). Het provinciaal aandeel en het BRU-aandeel worden volledig bekostigd door het IDV zonder eigen bijdrage van de provincie of van het BRU. Deze afwijking op de geldende afspraken en voorwaarden is middels een brief en telefonisch voorgelegd aan gemeenten. Zij stemmen in met deze afwijking (zie afspraken en voorwaarden in 2003).

Afspraken en voorwaarden in 2003

Naast de voorwaarden en uitgangspunten uit het Interim-besluit Duurzaam Veilig (Stb. 2001, nr. 446) en het Besluit Infrastructuurfonds worden bij de verdelingsvoorstellen GDU 2003 en IDV 2003 de volgende uitgangspunten gehanteerd:

a. Het beschikbare bedrag GDU 2003 wordt opgehoogd met de prijscompensatie GDU 2002 (november 2002). Het beschikbare bedrag IDV 2003 wordt opgehoogd met IDV 2002.
b. De verdeling van de gelden GDU en IDV tussen gemeenten en provincie is tot stand gekomen op basis van afspraken uit het verleden gemaakt binnen de verdeling van de GDU. Deze houden in dat ongeveer 1/3 van het budget van GDU resp. IDV beschikbaar is voor provinciale wegen en ongeveer 2/3 voor gemeentelijke wegen. Gemeenten kunnen minimaal aanspraak maken op € 83.950,- voor GDU en € 25.000,- voor IDV.
c. De middelen voor GDU en IDV worden middels een bedrag ineens (lump sum) verdeeld. Deze manier van verdelen is eerder toegepast voor GDU 1999 tot en met 2002 en IDV 2001. Het uiteindelijke lump sum-bedrag wordt wel gekoppeld aan projecten.
d. De wegbeheerder dient een eigen bijdrage aan het project te leveren van minimaal 50% van de totale projectkosten (uitvoeringskosten, grondkosten, voorbereiding, administratie, toezicht en BTW). Voor de ingediende projecten wordt in principe een bijdrage voor GDU of IDV van maximaal 50% toegekend van de begrote projectkosten. De wegbeheerder kan het bedrag zelf verdelen onder de toegekende projecten. Voor het regionaal programma educatie, handhaving en voorlichting wordt in afwijking op de standaard afspraken een subsidie toegekend van 100%.
e. Van de toegekende GDU-subsidie wordt 4% ingehouden voor administratieve vergoeding. Deze kosten worden verrekend met de uitbetaling van de subsidie maar vallen geheel buiten de verantwoording. Wegbeheerders moeten de totale toegekende subsidie verantwoorden.
f. Met betrekking tot de GDU moet het gaan om projecten zoals genoemd in de bijlage bij de Wet Infrastructuurfonds 1993. Met betrekking tot de IDV moet het gaan om projecten zoals genoemd in het Interim-besluit Duurzaam Veilig (Stb. 2001, nr. 446). Projecten die zowel voor GDU als IDV in aanmerking komen, kunnen voor beide subsidies worden opgevoerd. Bij de definitieve afrekening moet de keuze gemaakt worden voor IDV of GDU. Het stapelen van subsidies is niet toegestaan.
g. Het project moet passen in het (ontwerp) Strategisch Mobiliteitsplan Utrecht, de regionale verkeer- en vervoerplannen en in gemeentelijke verkeer- en vervoerplannen.

h. De gemeenten krijgen een totaalbeschikking per gemeente en niet op projectniveau.
i. Er wordt geen bijdrage verleend ten behoeve van projecten gericht op onderhoudswerkzaamheden.
j. De projecten die in aanmerking komen voor een bijdrage uit GDU of IDV mogen niet duurder zijn dan € 11,34 miljoen.
k. Er geldt geen financiële ondergrens voor projecten.
l. De onderuitputting GDU 2003 en IDV 2003 wordt verdeeld onder alle gemeenten in het oostelijk deel van de provincie Utrecht naar ratio van inwoneraantallen. De provincie deelt niet mee in de onderuitputting. Een gemeente komt in aanmerking voor onderuitputting wanneer de oorspronkelijk toegekende subsidie minder is dan 50% van de werkelijke totale projectkosten.
m. Het project dient uiterlijk 30 juni 2004 te zijn opgeleverd. De oplevering vindt plaats op basis van een schriftelijke rapportage over de uitgevoerde werkzaamheden.
n. Voor 1 augustus 2004 moet het financieel verslag over de besteding van de bijdrage plus de accountantsverklaring bij de provincie Utrecht binnen zijn.
o. Voorts dient medewerking verleend te worden aan een eventueel vanwege ons te verrichten onderzoek naar de besteding van de bijdrage.

Indien wegbeheerders niet aan hun verplichtingen kunnen voldoen wordt het bedrag op basis van de